

A9-0152/2022

19.5.2022

JELENTÉS

a közös halászati politikáról szóló rendelet 17. cikkének végrehajtásáról
(2021/2168(INI))

Halászati Bizottság

Előadó: Caroline Roose

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	14
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	17
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	18

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a közös halászati politikáról szóló rendelet 17. cikkének végrehajtásáról (2021/2168(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3., 11., 38., 120. és 191. cikkére,
- tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv)¹,
- tekintettel a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² (a közös halászati politikáról szóló rendelet), és különösen annak 17. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament 2021. április 28-án első olvasatban elfogadott álláspontjára az Atlanti-óceán keleti részén és a Földközi-tengerben élő kékúszójútonhal-állományra vonatkozó többéves gazdálkodási terv létrehozásáról, az 1936/2001/EK, az (EU) 2017/2107 és az (EU) 2019/833 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 2016/1627 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet³ elfogadására tekintettel,
- tekintettel az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló, 2021. július 7-i (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel „A termelőtől a fogyasztóig stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a

¹ HL L 164., 2008.6.25, 19. o.

² HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0142.

⁴ HL L 247., 2021.7.13., 1. o.

⁵ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

- termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2021. október 20-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv (2008/56/EK irányelv) végrehajtásáról szóló, 2020. június 25-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0259),
 - tekintettel a Bizottság Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottságának (HTMGB) „Az uniós halászati ágazatra vonatkozó társadalmi adatok” címmel 2019. szeptember 30-án kiadott jelentésére,
 - tekintettel a HTMGB 2020. december 17-én kiadott, „A közös halászati politika szociális dimenziója” című jelentésére,
 - tekintettel a HTMGB uniós halászflottáról szóló, 2021. december 8-án kiadott, 2021. évi éves gazdasági jelentésére,
 - tekintettel a tengeri eredetű élelmiszerekre vonatkozó fenntarthatósági szempontoknak a közös piacszervezés szerinti forgalmazási előírásokba történő beépítésére vonatkozó kritériumokról és mutatókról szóló, 2021. április 28-i HTMGB-jelentésre,
 - tekintettel a Halászati Bizottság által kért, az uniós halászati lehetőségek elosztásának kritériumairól szóló 2015-ös tanulmányra,
 - tekintettel a montpellier-i közigazgatási bíróság 1801790. sz. ügyben 2021. július 15-én hozott ítéletére,
 - tekintettel a New Economics Foundation (NEF) 2021. szeptemberi, „Ki halászhat az EU-ban? 2021-es körkép a halászati lehetőségek uniós tagállamok általi elosztásáról” című jelentésére,
 - tekintettel a Természetvédelmi Világalap (WWF) „Európa fenntartható halászathoz vezető útjának értékelése 2020-ig” című, 2018. évi jelentésére,
 - tekintettel a Low Impact Fishers of Europe és az Our Fish szervezetek „Hogyan térhet át az EU az alacsony környezeti hatású, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, szociálisan igazságos halászatra?” című, 2021. október 27-i jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Tengerkutató Tanács (ICES) elektromos vonóhálóval folytatott halászattal foglalkozó munkacsoportjának 2020. évi jelentésére és az ICES 2020. május 20-án kiadott, Hollandia kérésére készített különleges szakvéleményére az Északi-tengeren folytatott nyelvhalhalászat során használt elektromos vonóháló ökoszisztémára és környezetre gyakorolt hatásáról,
 - tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által kiadott, a felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexnek a kisüzemi halászok jogainak védelméről és adott esetben a hagyományos halászterületekhez és erőforrásokhoz való preferenciális hozzáférésükről szóló 6.18. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

⁶ HL C 184., 2022.5.5., 2. o.

- tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0152/2022),
- A. mivel a közös halászati politika célkitűzései között szerepel annak biztosítása, „hogy a halászati és az akvakultúra-tevékenységek környezetvédelmi szempontból hosszú távon fenntarthatóak legyenek, és hogy kezelésük összhangban legyen a gazdasági, a társadalmi és a foglalkoztatási előnyök elérésére irányuló célkitűzésekkel, valamint hogy hozzájáruljanak az élelmiszerellátás biztosításához”, továbbá hogy „elővigyázatossági megközelítést kell alkalmazni a halászati gazdálkodás vonatkozásában, annak biztosítására törekedve, hogy a tengerek élő biológiai erőforrásainak kiaknázása helyreállítsa és olyan szinten tartsa a halászott fajok állományát, amely meghaladja a maximális fenntartható hozamot előállítani képes szintet”, és további célkitűzésként szerepel, hogy „ökoszisztéma-alapú megközelítést kell alkalmazni a halászati gazdálkodás vonatkozásában annak biztosítására, hogy a halászati tevékenységeknek a tengeri ökoszisztémákra gyakorolt kedvezőtlen hatásai a lehető legkisebbek legyenek”, hogy „hozzá kell járulni a halászati tevékenységekből élők méltányos életszínvonalához, szem előtt tartva a part menti halászatot és a társadalmi-gazdasági szempontokat” és hogy „a társadalmi-gazdasági szempontok figyelembevétele mellett ösztönözni kell a part menti halászati tevékenységeket”;
- B. mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak 14.b. célkitűzése felszólítja a feleket, hogy biztosítsák „a kisüzemi halászok hozzáférését a tengeri erőforrásokhoz és piacokhoz”;
- C. mivel a Tanács felelős a halászati lehetőségek (teljes kifogható mennyiségek vagy a teljes halászati erő kifejtés) megállapításáért, amelyeket ezt követően szétosztanak a tagállamok között, biztosítva a viszonylagos stabilitás elvének érvényesülését; mivel a viszonylagos stabilitás a közös halászati politika fontos eleme, amely hosszú távon megbízhatónak bizonyult és láthatóságot biztosít a halászok számára, és amelyet nem szabad aláásni; mivel ezeket a halászati lehetőségeket a szubszidiaritás elve alapján az egyes tagállamok osztják el halászaik és termelői szervezeteik között;
- D. mivel a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok felelősek a halászati lehetőségek elosztásáért; mivel a különböző országok ágazatai között jelentős különbségek lehetnek, és ezért nem kívánatos az egyenmegoldás alkalmazása;
- E. mivel a KHP-rendelet 17. cikke szerint a 16. cikkben említett, a tagállamok számára rendelkezésre álló halászati lehetőségek kiosztása során a tagállamok átlátható és objektív – többek között környezetvédelmi, szociális és gazdasági jellegű – kritériumokat alkalmaznak; mivel e kritériumok között szerepelhet a halászat környezetre gyakorolt hatása, a múltbeli megfelelés, a helyi gazdasághoz való hozzájárulás és a fogások múltbeli mennyisége;
- F. mivel a 17. cikk nem zárja ki a hobbihorgászatot a hatálya alól, és a tagállamok döntenek a halászati lehetőségek nemzeti szintű elosztásáról;
- G. mivel a 17. cikk kimondja, hogy a tagállamok törekednek arra, hogy ösztönzőket biztosítsanak az olyan halászhajók számára, amelyek szelektív halászeszközöket használnak, vagy alacsony környezeti hatással járó halászatot folytatnak például korlátozott üzemanyag-felhasználás vagy kisebb mértékű élőhely-károsítás révén;

- H. mivel a 16. cikk szerint minden tagállam maga dönti el, hogy a részére kiosztott és az átruházható halászati koncessziók rendszerének hatálya alá nem tartozó halászati lehetőségeket hogyan osztja ki a lobogója alatt hajózó hajók részére, és a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a kiosztás módszeréről;
- I. mivel a halászati kvóták kiosztására vonatkozó adatok közzétételének a vonatkozó adatvédelmi rendeletekkel összhangban kell történnie;
- J. mivel a HTMGB a közös halászati politika szociális dimenziójának értékelése során megállapította, hogy 2020-ban a 23 part menti tagállam közül 16 reagált a Bizottság azon kérésére, hogy tájékoztassa az alkalmazott elosztási módszerről;
- K. mivel az EU-nak a kitűzött 2020-as határidőig nem sikerült teljesítenie az uniós tengerek jó környezeti állapotának helyreállítására vonatkozó, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt célkitűzést; mivel a Bizottság által 2020-ban elfogadott, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv végrehajtásának első ciklusáról szóló jelentés – figyelembe véve annak holisztikus jellegét – megállapította, hogy az uniós védelmi rendszer a világ egyik legambiciózusabb rendszere, és arra a következtetésre jutott, hogy azt javítani kell az olyan problémák kezelése érdekében, mint a túlhalászás egyes tengereken, a nem fenntartható halászati gyakorlatok, a műanyag hulladék, a túlzott mennyiségű tápanyagok, a víz alatti zaj és más típusú szennyezések;
- L. mivel az EU-nak a 2020-as határidőig nem sikerült az összes halállomány tekintetében elérni a maximális fenntartható hozamnak (MFH) megfelelő lehalászási arányt; mivel azonban jelentős előrelépés történt a maximális fenntartható hozamra vonatkozó célkitűzés elérése felé, különösen az Atlanti-óceán északkeleti részén és a Balti-tengeren, ahol 2020-ban a kirakodások azon része, amely az EU kizárólagos kezelése alatt állt és amelyhez rendelkezésre állt tudományos szakvélemény, 99%-ban „fenntarthatóan kezelt állományokból” került ki;
- M. mivel az EU elkötelezte magát az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjének megvalósítása mellett, amely magában foglalja a 14. fenntartható fejlesztési célt: az óceánok, a tengerek és a tengeri erőforrások megőrzését és fenntartható használatát a fenntartható fejlődés érdekében;
- N. mivel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló állásfoglalásában a Parlament felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy „nyújtsanak megfelelő támogatást az alacsony környezeti hatású halászatra való átálláshoz”, többek között „a kisüzemi part menti halászatra kiosztott nemzeti kvóták százalékos arányának növelése révén”;
- O. mivel a „kisüzemi part menti halászat” fogalmát az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) létrehozásáról szóló rendelet úgy határozza meg, mint a 12 méter teljes hosszúságot el nem érő és vontatott halászfelszereléssel nem rendelkező, tengeri vagy belvízi haláshajóval folytatott halászati tevékenységeket;
- P. mivel a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia a jó környezeti állapot elérése érdekében magában foglalja a halászat és a kitermelési tevékenységek által az érzékeny tengeri élőhelyekre és fajokra, többek között a tengerfenékre gyakorolt negatív hatások csökkentésének célkitűzését;

- Q. mivel az uniós biodiverzitási stratégia célkitűzései között szerepel a védett fajok járulékos fogásának olyan szintre csökkentése, amely lehetővé teszi a fajok helyreállítását és megőrzését;
- R. mivel az uniós halászat az Unió stratégiai ágazata, amely jelentős számú közvetlen és közvetett munkahelyet biztosít a halászati és part menti területeken, fenntartható gazdaságot működtetve azáltal, hogy összekapcsolja a foglalkoztatást és az emberek megélhetését a területtel és a kulturális hagyományok fenntartásával;
- S. mivel az ETHAA pénzügyi támogatást nyújt a halászati tevékenységet megkezdő fiataloknak, miközben a későbbiekben semmilyen garancia nincs arra, hogy halászati lehetőségekhez jutnak;
- T. mivel a halászat nélkülözhetetlen eleme az Unió élelmezésbiztonságának;
- U. mivel a halászat mind a tengeren, mind a szárazföldön munkahelyeket teremt; mivel egyes régiókban a helyi kirakodások biztosítják számos vállalkozás életképességét és az élénk part menti közösségek fennmaradását;
- V. mivel a Bizottság nem készített átfogó jelentést a közös halászati politika 17. cikkének végrehajtásáról, ami azt jelenti, hogy e kezdeti szakasz végrehajtásának értékeléséhez csak a HTMGB, a jótékonyági szervezetek, a halászati ágazat, a nem kormányzati szervezetek és az érdekelt felek által közzétett értékelések állnak rendelkezésre;
- W. mivel a HTMGB-nek a közös halászati politika szociális dimenziójáról szóló legutóbbi értékelése szerint a Bizottság 2020-ban a tagállamokhoz intézett azon kérése, hogy szolgáltatassanak információkat elosztási rendszerükről, hatásvizsgálattal kapcsolatos kérdést is tartalmazott, és csak két tagállam (Svédország és Dánia) számolt be ilyen vizsgálat elvégzéséről; mivel ugyanez az értékelés megállapította, hogy 2020-ban a 23 part menti tagállam közül csak 16 reagált a Bizottság azon kérésére, hogy tájékoztassa az alkalmazott elosztási módszerről; mivel e válaszok közül több csak korlátozott mértékben volt használható, mivel csak a nemzeti halászflootta átfogó leírását tartalmazták, vagy egyszerűen hangsúlyozták az elosztási mód mögött húzódó szándékot anélkül, hogy kifejtették volna az „átlátható és objektív” kritériumokat;
- X. mivel a 2020-as halászati idényben a kékuszójú tonhalra vonatkozó, kisüzemi halászhajókra kiosztott kvóták aránya Olaszországban 3,03%-ot, Horvátországban 11,6%-ot, Franciaországban 11,89%-ot, Portugáliában 13,68%-ot és Spanyolországban 36,93%-ot tett ki;
- Y. mivel a legtöbb állományt kimondottan bizonyos flottatípusok céloznak meg, de néhány állományra a kisüzemi és a nagyméretű flották egyaránt halásznak;
- Z. mivel a KHP-rendelet 17. cikkének végrehajtásával és a halászati kvóták átlátható és objektív, környezetvédelmi, szociális vagy gazdasági jellegű kritériumok alapján történő elosztásával az EU megvalósíthatja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, alacsony környezeti hatású halászflootára történő igazságos átállást; mivel ennek a célkitűzésnek együtt kell járnia a gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási előnyök elérésére, valamint az élelmiszer-ellátáshoz való hozzájárulásra irányuló célkitűzéssel;

- AA. mivel a Bizottság cselekvési tervet dolgoz ki a halászati erőforrások megőrzése és a tengeri ökoszisztémák védelme érdekében, amelynek hozzá kell járulnia az európai zöld megállapodás egyik fő célkitűzéséhez a halászat fenntarthatóságának, valamint a tengeri ökoszisztémák és biológiai sokféleségük megfelelő védelmének biztosítása révén;
- AB. mivel 2020. november 10-én a Parlament, a Tanács és a Bizottság megállapodásra jutott az Atlanti-óceán keleti részén és a Földközi-tengerben élő kékúszójútonhal-állományra vonatkozó többéves gazdálkodási terv létrehozásáról szóló rendeletről; mivel ezt a megállapodást a Tanács ezt követően leszavazta, szembe menve a másik két intézménnyel korábban közösen meghozott döntésnek;
- AC. mivel a brexit is hatással volt a halászati jogok uniós elosztására;
1. emlékeztet arra, hogy a halállományok természeti közjavak, hogy a halászati tevékenységek és gazdálkodás ezen az erőforráson alapulnak, és közös örökségünkhöz tartoznak, és hogy az állománygazdálkodást során szem előtt kell tartani a lehető legnagyobb társadalmi előnyök hosszú távú biztosítását, az ökoszisztémákra gyakorolt hatás minimalizálását, és az élelmezésbiztonság garantálását egészséges élelmiszerek biztosítása révén; emlékeztet arra, hogy az európai flotta gazdasági jövedelmezőségét környezeti, gazdasági és társadalmi szempontból fenntartható halászattal, valamint megbízható tudományos szakvélemények és az elővigyázatosság elve alapján kell biztosítani;
 2. hangsúlyozza, hogy a kvótaszabályozás hatálya alá tartozó halászatok esetében a blokkoló kvóta hatálya alá tartozó fajok problémája az idény vége előtt véget vethet a halászati műveleteknek, ami jelentős gazdasági következményekkel járhat a halászokra nézve; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a jó kvótarendszerek rendelkeznie kell megfelelő mértékű rugalmassággal, amely lehetővé tenné, hogy azok a halászok, akiknek a blokkoló kvóta hatálya alá tartozó fajok tekintetében többletkvótára van szükségük, valamint a kvótákkal rendelkező halászok kölcsönösen előnyös eredményre jussanak;
 3. hangsúlyozza, hogy a tagállamok határozzák meg a halászati lehetőségek elosztása során alkalmazott kritériumokat;
 4. megjegyzi, hogy a Bizottság egyetlen tagállammal szemben sem indított kötelezettségsegési eljárást a közös halászati politika 17. cikkének való megfelelés hiánya miatt;

Objektív és átlátható kritériumok alkalmazása

5. hangsúlyozza, hogy nincs olyan bizottsági tanulmány, amely a KHP 16. és 17. cikke szerinti kvótakiosztási kritériumok alkalmazását elemezné; megjegyzi, hogy a rendszer nem átlátható, és hogy számos tagállam nem hozza nyilvánosságra, hogy milyen kritériumokat alkalmaz a halászati lehetőségek elosztása során, és arra ösztönzi őket, hogy hozzák nyilvánosságra és tegyék könnyen hozzáférhetővé ezeket a kritériumokat; emlékeztet arra, hogy az objektív elosztási módszer magában foglalja a jól meghatározott elosztási kritériumok világos és egyértelmű leírását, beleértve több elosztási kritérium esetén a kritériumok relatív súlyozásának vagy az alkalmazásuk feltételeinek egyértelmű leírását;

6. ösztönzi a Bizottságot, hogy szükség esetén készítsen jelentést a KHP-rendelet 16. és 17. cikkében foglalt kritériumok egyes tagállamok általi alkalmazásáról;
7. felhívja a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárást azon tagállamok ellen, amelyek nem tartják tiszteletben a halászati lehetőségek elosztásának átláthatóságával kapcsolatos kötelezettségeiket;
8. hangsúlyozza, hogy egyéb paraméterek mellett az átlátható elosztási kritériumok célja is az, hogy stabilitást és jogbiztonságot nyújtsanak a gazdasági szereplők számára; hangsúlyozza, hogy a kritériumok és azok gyakorlati alkalmazásának átláthatósága terén Unió-szerte előrelépést kell elérni; hangsúlyozza ezért, hogy a halászati lehetőségek rendszerének működésére vonatkozó információknak – beleértve az elosztás módszerét is – könnyen hozzáférhetőnek és mindenki számára érthetőnek kell lenniük – ideértve különösen a piaci szereplőket és az érdekelt feleket – egy következetes, szabályokon alapuló elosztási módszer elősegítése érdekében, amely lehetővé teszi a jobb ellenőrzést, az esélyegyenlőséget valamennyi érdekelt fél számára, valamint nagyobb kiszámíthatóságot nyújt a halászoknak;
9. felszólítja a tagállamokat, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé a halászati lehetőségek elosztására általuk alkalmazott módszereket, az alkalmazandó adatvédelmi jogszabályokkal összhangban;
10. úgy véli, hogy a Bizottság a Szerződések öröként köteles garantálni az 1380/2013/EU rendelet 17. cikkében foglalt előírások teljes körű tiszteletben tartását; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy aktív és folyamatos nyomon követés révén biztosítsa az 17. cikk nemzeti kvótakiosztási folyamatokra vonatkozó kötelező átláthatósági rendelkezésének valamennyi tagállam általi helyes alkalmazását, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást azon tagállamok ellen, amelyek nem teljesítik ezt a követelményt;
11. úgy véli, hogy a termelői szervezetek, a szövetkezetek és a kvótatulajdonosok önkéntes alapon közzétehetik kvótaikat, de erre az adatvédelmi jogszabályok miatt semmilyen módon nem kötelezhetők;
12. emlékeztet arra, hogy a termelői szervezetek és halászati kamarák alapvető szerepet játszanak a halászati kvóták különböző hajók közötti elosztásában és a kvóták kezelésében; megjegyzi, hogy számos tagállamban viszonylag kevés kisüzemi halász tagja valamilyen termelői szervezetnek, és még kevesebb kisüzemi halász hoz létre saját termelői szervezetet, ami korlátozza azon képességüket, hogy ezt a csatornát a halászati kvótákhoz való hozzáférés érdekében kihasználják; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy segítsék elő termelői szervezetek kisüzemi halászok számára vagy által történő létrehozását;
13. úgy véli, hogy az elosztási módszereket a halászközösségek, a regionális hatóságok és más érdekelt felek bevonásával kell kidolgozni, biztosítva valamennyi flottaszegmens, termelői szervezet, halászati egyesület és munkavállalói szervezet tisztességes képviselőt, illetve a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján, és hogy e módszereknek olyan biztosítékokat kell tartalmazniuk, mint például a bevezetést megelőző átmeneti időszak, amelyek lehetővé teszik a halászok számára az alkalmazkodást, amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy megváltoztatják

elosztási módszerüket;

14. felhívja a tagállamokat, hogy úgy alakítsák ki az elosztási rendszereket, hogy garantálják az egyszerűséget, kerüljék a nehézkes bürokratikus folyamatokat, és végső soron tegyék lehetővé az üzemeltetők és az érdekelt felek számára az elosztási kritériumok és folyamat nyomon követését;
15. felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi halász számára biztosítsanak egyenlő versenyfeltételeket és esélyegyenlőséget a tengeri erőforrásokhoz való méltányos hozzáférés lehetővé tétele érdekében;

Környezetvédelmi, szociális és gazdasági kritériumok alkalmazása

16. megjegyzi, hogy a Bizottságnak nincs információja arról, hogy a megreformált közös halászati politika és a 17. cikk hatálybalépése óta bármely tagállamban megváltoztak volna az elosztási módszerek, és a tagállamoktól nem érkezett erre vonatkozó bejelentés, ami arra utal, hogy a közös halászati politika 2013-as reformja nem gyakorolt jelentős hatást az elosztási módszerekre; megjegyzi, hogy a HTMGB a közös halászati politika szociális dimenziójáról szóló jelentésében rámutat, hogy bár a tagállamok általában nem hozták közvetlen kapcsolatba a 17. cikket a nemzeti kvótaelosztási rendszereikkel, az elosztási folyamat során alkalmaznak vagy alkalmaztak olyan kritériumokat, amelyek szociális kritériumoknak minősíthetők;
17. megjegyzi, hogy a tagállamok által a halászati lehetőségek elosztására alkalmazott leggyakoribb kritérium jelenleg a fogások múltbeli mennyisége; úgy véli, hogy ezek a kritériumok stabilitást biztosítanak, és elismeri a flotta és a halászközösségek halászati erőforrásoktól való függését, valamint annak fontosságát, hogy a flották és a halászközösségek stabil és kiszámítható hozzáféréssel rendelkezzenek a halászati erőforrásokhoz;
18. megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint csak néhány tagállam alkalmaz környezetvédelmi, szociális vagy gazdasági jellegű kritériumokat a halászati lehetőségek elosztására, és még ha alkalmaznak is ilyeneket, azoknak nincs nagy súlyuk a végső elosztásban;
19. emlékeztet arra, hogy a KHP-rendelet 17. cikke kimondja, hogy „a 16. cikkben említett, a tagállamok számára rendelkezésre álló halászati lehetőségek kiosztása során a tagállamok átlátható és objektív – többek között környezetvédelmi, szociális és gazdasági jellegű – kritériumokat alkalmaznak”; megjegyzi, hogy az angol változat a „shall” szót tartalmazza; megjegyzi, hogy eltérések vannak a különböző nyelvi változatok között, ami ezen elem jogilag kötelező erejének eltérő értelmezéséhez vezethet; megjegyzi azonban, hogy az Európai Unió Bírósága a Spika-ügyben (C-540/16) hozott ítéletében⁷ arra a következtetésre jutott, hogy a tagállamoknak „átlátható és objektív kritériumokat” kell alkalmazniuk az 1380/2013/EU rendelet 16. cikke alapján rendelkezésükre álló halászati lehetőségek elosztásakor; felhívja a Bizottságot, hogy a közös halászati politika működéséről szóló következő jelentésében foglalkozzon

⁷ A 2018. július 12-i UAB „Spika” és társai kontra Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ítélet, C-540/16, EU:C:2018:565.

ezzel a kérdéssel;

20. üdvözlí, hogy a nagyrészt korábbi jogokon alapuló jelenlegi elosztási módszerek valamilyen szinten biztosítják a halászati ágazat gazdasági stabilitását, ami a gazdasági szereplők számára lehetővé teszi az innovációt és a fenntarthatóbb technikák átvételét, ugyanakkor elismeri, hogy egyes esetekben erősítik az olyan tendenciákat, mint a halászati ágazaton belüli gazdasági koncentráció, amely torzítja a versenyt, akadályokat gördít az új belépők elé, és elveszi fiatal halászok kedvét az ágazatban való elhelyezkedéstől; úgy véli továbbá, hogy ezek a módszerek egyes esetekben nem nyújtanak elegendő ösztönzést azon halászoknak, akik alacsonyabb környezeti hatással járó halászati gyakorlatokat alkalmaznak, és nem biztosítanak egyenlő lehetőségeket valamennyi halász számára, ideértve a kisüzemi halászokat is; e tekintetben ösztönzi a tagállamokat, hogy megfelelően garantálják a kvóták méltányos elosztását a különböző flottaszegmensek között, figyelembe véve valamennyi halász igényeit;
21. megjegyzi, hogy azon állományok tekintetében, amelyek esetében a teljes kifogható mennyiség – például a megfelelő állománygazdálkodás vagy egy sikeres helyreállítási terv eredményeképp – növekszik, a tagállamok fontolóra vehetnék, hogy a többletkvótákat gazdasági, szociális és környezetvédelmi kritériumok alapján osszák el, a 17. cikkkel összhangban;
22. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi és hagyományos halászat és szövetségeik, például a halászati egyesületek az EU számos part menti térségében és szigetén a helyi társadalom, gazdaság, kultúra és hagyományok alapvető képviselői, ezért úgy véli, hogy különleges figyelmet és bánásmódot kell biztosítani számukra;
23. úgy véli, hogy a közös halászati politikában, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvben és a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiában meghatározott célkitűzések teljes körű megvalósítása szempontjából kulcsfontosságú a halászati lehetőségek elosztására a 17. cikkben előírt valamennyi típusú – azaz gazdasági, szociális és környezetvédelmi – kritériumok alkalmazása; emlékeztet arra, hogy a tagállamok felelősek az elosztási kritériumok kidolgozásáért és végrehajtásáért;
24. emlékeztet arra, hogy gyakran nem állnak rendelkezésre jó minőségű adatok a hobbihorgászat környezeti, társadalmi és gazdasági hatásairól, vagy ha vannak is adatok, azok hiányosak, ami azt jelenti, hogy e téren nincs lehetőség környezetvédelmi, szociális és gazdasági jellegű kritériumok 17. cikk szerinti kidolgozására;
25. sürgeti a Bizottságot, hogy az adatgyűjtési keret fejlesztése és más szakpolitikai eszközök révén javítsa és erősítse meg a hobbihorgászatra vonatkozó, említett adatok gyűjtését;
26. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden érintett tagállam a közös halászati politikának és különösen az 17. cikknek megfelelően, átlátható és objektív, többek között környezetvédelmi, szociális és gazdasági jellegű kritériumok alapján ossza ki a halászati lehetőségeket; úgy véli, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban minden tagállamnak biztosítani kell, hogy a kritériumok fenntarthatók és kiegyensúlyozottak legyenek, figyelembe véve a helyi sajátosságokat és a kezelendő kihívásokat;

27. úgy véli, hogy a halászat típusai és feltételei Unió-szerte igen eltérőek, és ezért nincsenek olyan egységes gazdasági, környezeti vagy szociális jellegű kritériumok, amelyek Unió-szerte egységesen alkalmazhatók lennének;
28. emlékeztet arra, hogy a tagállamok és a termelői szervezetek több országban kvótatartalékokat hoztak létre, amelyeket környezetvédelmi, gazdasági és szociális kritériumok alapján lehetne elosztani a halászok között;
29. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a halászokat a legfenntarthatóbb és leginkább környezetbarát halászati gyakorlatok, módszerek és innovációk alkalmazására; úgy véli, hogy az elosztási módszer 17. cikk szerinti kialakításakor fontolóra kellene venni ilyen ösztönzők bevezetését, és arra bátorítja a tagállamokat, hogy elosztási folyamataik során átlátható kritériumok alapján vegyenek figyelembe az éghajlattal és az ökoszisztémával kapcsolatos szempontokat is; emlékeztet arra, hogy a 17. cikk szerint a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy ösztönzőket biztosítsanak az olyan halászhajók számára, amelyek szelektív halászeszközöket használnak, vagy alacsony környezeti hatással járó halászatot folytatnak például korlátozott üzemanyag-felhasználás vagy kisebb mértékű élőhely-károsítás révén;
30. felhívja a tagállamokat, hogy elosztási folyamataik révén ösztönözzék a gazdasági szereplőket arra, hogy alakítsanak ki és erősítsék meg a szociális párbeszédet a szakszervezetekkel és a munkavállalói szervezetekkel, valamint hogy teljes körűen alkalmazzák a kollektív szerződéseket a halászati ágazatban a társadalmi fenntarthatóság és a tisztességes munkakörülmények előmozdítása érdekében;
31. emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy ösztönzőket biztosítsanak az olyan halászhajók számára, amelyek szelektív halászeszközöket használnak, vagy alacsony környezeti hatással járó halászatot folytatnak; megjegyzi, hogy egyes tagállamok nyújtanak is ilyen ösztönzőket; kéri a többi tagállamot, hogy ők is nyújtsanak ilyen ösztönzőket;
32. hangsúlyozza, hogy ha a halászati lehetőségek elosztása során olyan kritériumokat alkalmaznak, mint a csökkent környezetterhelés és a szabályoknak való múltbeli megfelelés, az hozzájárulhat a halállományok fenntartható szintre való visszaállításához és a biológiai sokféleség védelmének javításához;
33. felhívja a tagállamokat, hogy a KHP-rendelet 17. cikkével összhangban támogassák a fiatal és kezdő halászok halászati pályára lépését, mérlegelve, hogy a rendelkezésükre álló halászati lehetőségek egy méltányos részét életkori kritériumok alapján osztják ki annak érdekében, hogy csökkentsék a belépés akadályait, orvosolják a piaci hiányosságokat, és végső soron elősegítsék a halászati ágazatban égetően szükséges generációs megújulást; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy használják ki az ETHAA keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőséget a generációs megújulás problémájának megoldására;
34. felhívja a Bizottságot, hogy folytasson proaktívabb munkát az érintett tagállamokkal a KHP-rendelet 17. cikkében meghatározott rendelkezések végrehajtásával kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a tagállamokat – például iránymutatások közzététele révén – abban, hogy a halászati lehetőségek elosztására vonatkozó módszertanuk kialakítása során teljes körűen éljenek az átlátható és objektív

– többek között gazdasági, szociális és környezetvédelmi jellegű – kritériumok alkalmazásának lehetőségével; hangsúlyozza, hogy fontos szem előtt tartani a halászok gazdasági stabilitásának és jövőbeli kilátásainak biztosítását;

35. felszólítja a Bizottságot, hogy soron következő cselekvési tervében törekedjen a halászati erőforrások megőrzésére, a tengeri ökoszisztémák megóvására és a halászok megélhetésének biztosítására, és a tervbe foglaljon bele egy önkéntes, hatásvizsgálaton alapuló célértéket azon halászati lehetőségekre vonatkozóan, amelyeket környezetvédelmi kritériumok alapján kell elosztani;
36. felszólítja a Bizottságot, hogy a közös halászati politika működéséről szóló következő jelentésében elemezze a 17. cikk tagállamok általi végrehajtását, és tegyen javaslatokat annak javítására;
37. hangsúlyozza, hogy az EU még mindig nem rendelkezik az Atlanti Tonhalfélék Védelmére Létrehozott Nemzetközi Bizottság legutóbbi ülésein hozott határozatok végrehajtásához szükséges jogalkotási eszközzel; mély aggodalommal hangsúlyozza, hogy egy ilyen normatív hézag veszélyeztetheti az uniós halászati ágazat számára fontos kvóták kiosztását; ezért sürgeti a Tanács elnökségét, hogy terjesszen elő alternatív javaslatot a felek között már létrejött megállapodás helyett, amely igazodik a Parlament álláspontjához;

o

o o

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A közös halászati politikáról (KHP) szóló 1380/2013/EU rendelet 17. cikkéről szóló végrehajtási jelentés célja annak áttekintése, hogyan osztják el a tagállamok a számukra uniós szinten kiosztott halászati lehetőségeket, és hogy ez összhangban van-e a KHP szerinti kötelezettségekkel és a KHP tágabb célkitűzéseivel.

A KHP különböző környezeti és társadalmi-gazdasági jellegű célkitűzéseket kíván megvalósítani. A KHP-ről szóló 1380/2013/EU rendelet 2. cikkében rögzített célkitűzések között szerepelnek különösen a következők: „a halászati tevékenységek tengeri ökoszisztémára gyakorolt negatív hatásainak” minimalizálása, „a gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási előnyök” elérése, hozzájárulás „a tisztas megélhetés biztosításához azok számára, akik a halászati tevékenységektől függenek, szem előtt tartva a part menti halászatot és a társadalmi-gazdasági szempontokat is”, valamint „a társadalmi-gazdasági szempontok figyelembevétele mellett [...] a part menti halászati tevékenységek” ösztönzése.

E tekintetben a halászati lehetőségek elosztása (fogási kvóták vagy halászati erő kifejtési kvóták) különösen hatékony eszköz. Az Európai Unió feladata az éves teljes kifogható mennyiségek (TAC) és a teljes halászati erő kifejtés meghatározása a tengerek nyújtotta biológiai erőforrások fenntartható kiaknázásának elérése érdekében. Ezeket a kvótákat ezután elosztják a tagállamok között a viszonylagos stabilitás elve alapján, ami azt jelenti, hogy minden tagállam egy stabil részesedést kap a megállapodás szerinti halászati kvótákból. Ezt követően az egyes tagállamokon belül sor kerül a halászati lehetőségek elosztására a különböző halászok és termelői szervezetek között. Míg a halászati lehetőségek elosztása továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik, az 1380/2013/EU rendelet 17. cikke számos kötelezettséget állapít meg, amelyeket a tagállamoknak be kell tartaniuk.

Objektív és átlátható kritériumok alkalmazása

A 17. cikkben a tagállamokra rótt első kötelezettség az, hogy a halászati lehetőségek elosztása során átlátható és objektív kritériumokat alkalmazzanak. Gyakran azonban nehéz pontosan kideríteni, hogyan is osztják el e lehetőségeket. Sok tagállamban nagyon kevés hivatalos információ áll rendelkezésre a kvótakiosztás módszereiről. A tagállamok ritkán teszik közzé az elfogadott rendszereik részleteit, vagy rendelkeznek olyan nyilvános nyilvántartással, amely feltünteteti a hajók/tulajdonosok kvótarészesedését.

A 17. cikk kimondja, hogy az elosztási kritériumoknak „átláthatóknak” kell lenniük, ami azt jelenti, hogy az információ elvileg nyilvánosan hozzáférhető. Az Európai Parlament tematikus főosztályának 2015-ös tanulmánya szerint azonban az uniós tagállamok 40%-a nem válaszolt az átláthatósággal kapcsolatos felmérési kérdésekre. Még 2017-ben egy NEF-jelentés megállapította, hogy számos tagállam nem könnyíti meg a következetes információkhoz való nyilvános hozzáférést, ami megnehezíti, hogy a kormányokon számon kérjék a cikk végrehajtását. Ugyanakkor néhány ország viszonylag jól teljesít a rendszer átláthatósága tekintetében, de csak két ország (Dánia és Észtország) rendelkezik nyilvánosan hozzáférhető kvótanyilvántartással.

Továbbá annak ellenére, hogy a tagállamok maguk döntenek el, hogyan osztják el a halászati lehetőségeket a lobogójuk alatt közlekedő hajók számára, a közös halászati politika 16. cikkének (6) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy tájékoztassák a Bizottságot az

elosztási módszerről, és ezáltal a 17. cikk végrehajtásáról. A Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottságnak (HTMGB) a közös halászati politika szociális dimenziójára vonatkozó értékelése szerint azonban 2020-ban a 23 tagállamból csak 16 adott választ a Bizottság vonatkozó kérésére. A HTMGB utal a válaszok homályosságára is, ami akadályozza a tagállamok által a 17. cikk végrehajtása terén elért eredmények ellenőrzését.

Környezetvédelmi, szociális és gazdasági kritériumok alkalmazása

A tagállamok második kötelezettsége a KHP-rendelet 17. cikke szerint az, hogy a rendelkezésükre álló halászati lehetőségek elosztása során gazdasági, szociális és környezetvédelmi kritériumokat alkalmazzanak. A cikk felsorol néhány olyan kritériumot is, amelyeket a tagállamok e kötelezettség teljesítése érdekében alkalmazhatnak: „a halászat környezetre gyakorolt hatása, a múltbeli megfelelés, a helyi gazdasághoz való hozzájárulás és a fogások múltbeli mennyisége”;

Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a közös halászati politika legutóbbi reformjának elfogadása óta csak néhány tagállam változtatta meg a halászati lehetőségek elosztásának rendszerét ilyen kritériumok bevezetése érdekében. A tagállamok által a halászati lehetőségek elosztására legszélesebb körben alkalmazott kritérium továbbra is a fogások múltbeli mennyisége, a második leggyakrabban alkalmazott kritérium pedig a hajók mérete (hosszúság, teljesítmény és súly). Az ilyen elosztási rendszerek nagyon kevés ösztönzést nyújtanak azon halászok számára, akik a KHP-ban előírányzottak szerint alacsony környezeti hatású halászati technikákat alkalmaznak, például szelektív halászeszközöket, vagy csökkentett környezeti hatással (például élőhelyek károsodásával) járó halászati technikákat használnak.

A WWF 2018-ban értékelte a halászati lehetőségek elosztására használt rendszereket, és úgy találta, hogy az uniós tagállamok 69%-a (23-ból 16) még nem vezette be a „halászati lehetőségek igazságos és fenntartható elosztását” biztosító kritériumok alkalmazását. A New Economics Foundation (NEF) 2021. évi, „Ki halászhat az EU-ban?” című jelentésében megjegyzi, hogy 22 tagállamból csak 12 alkalmaz szociális kritériumokat (pl. halászok életkora, munkaszerződések típusa), és csak 11 alkalmaz környezeti kritériumokat (pl. halászeszközök típusa, akusztikus riasztóberendezések).

A 17. cikk kimondja, hogy tagállamoknak ösztönzőket kell biztosítaniuk az olyan halászhajók számára, amelyek szelektív halászeszközöket használnak, vagy alacsony környezeti hatással járó halászatot folytatnak például korlátozott üzemanyag-felhasználás vagy kisebb mértékű élőhely-károsítás révén. Az uniós tagállamok legtöbb elosztási rendszere azonban nem veszi figyelembe ezeket a kritériumokat, és nem tekinthető ösztönzőkön alapulónak.

Előadóként úgy vélem, hogy a 17. cikk végrehajtásának elmulasztása megnehezíti az uniós tagállamok és halászok számára a KHP és a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv célkitűzéseinek elérését. A jelenlegi európai jogi kereten belül sokkal többet lehetne tenni annak érdekében, hogy a halászati lehetőségek elosztása eszközként szolgáljon a közös halászati politika, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv és az uniós biodiverzitási stratégia célkitűzéseinek eléréséhez.

Az átláthatóság hiányának orvoslása érdekében felszólítom a tagállamokat, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé a halászati lehetőségek elosztásának módszerét, valamint az egyes termelői szervezetekre és hajókra véglegesen kiosztott kvótákat, az alkalmazandó adatvédelmi jogszabályokkal összhangban;

A gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi kritériumok alkalmazásának elmulasztásából eredő problémák kezelése érdekében pedig felszólítom a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden tagállam környezetvédelmi, szociális és gazdasági kritériumok együttes alkalmazásával ossza ki a halászati lehetőségeket, oly módon, hogy a kritériumok közötti súlyozást a helyi sajátosságokra és a kezelendő kihívásokra tekintettel állapítják meg. A Bizottságnak proaktívabb munkát kell folytatnia a tagállamokkal annak feltérképezése érdekében, hogy milyen módokon tudnák a halászati lehetőségeket a közös halászati politika 17. cikkében foglalt ajánlásokkal összhangban elosztani, és tegyen közzé iránymutatásokat a halászati lehetőségek elosztása során a szociális és környezetvédelmi kritériumok alkalmazásáról.

Új elosztási módszereket kell kidolgozni a halászközösségekkel és más érdekelt felekkel konzultálva, a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján, és azok alkalmazására határidőket kell megállapítani, hogy a halászok azokhoz igazodni tudjanak. Úgy vélem, hogy a legtöbb kritérium az egyes flották sajátosságai miatt nem alkalmazható megkülönböztetés nélkül az egész EU-ban. Mivel a generációs megújulás kérdése Európaszerte kihívást jelent, arra kérem a tagállamokat, hogy a rendelkezésükre álló halászati lehetőségek elosztásakor alkalmazzanak az életkorra vonatkozó kritériumokat a fiatalok halászati pályára lépésének támogatása érdekében.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	11.5.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 18 - : 7 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Maria da Graça Carvalho, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, João Pimenta Lopes, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Peter van Dalen, Theodoros Zagorakis
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Ska Keller, Gabriel Mato, Emma Wiesner

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

18	+
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Niclas Herbst, Francisco José Millán Mon
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Giuseppe Ferrandino, Ivo Hristov, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	Anja Hazekamp
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

7	-
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Rosanna Conte
PPE	Maria da Graça Carvalho, Peter van Dalen, Annie Schreijer-Pierik, Theodoros Zagorakis

2	0
Renew	Jan Huitema
The Left	João Pimenta Lopes

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás